

Treballem per una economia més propera

Estratègia de Desenvolupament
de Proximitat de Barcelona Activa
2018–2019

Ajuntament de
Barcelona

Barcelona
Activa

Document elaborat per la Direcció Executiva
de Desenvolupament Socioeconòmic de Proximitat
de Barcelona Activa

Índex

01. EL CONTEXT: LES DESIGUALTATS SOCIOECONÒMIQUES EN ELS DISTRICTES I BARRIS DE BARCELONA	5
01.1. Renda familiar disponible	5
01.2. Atur registrat	7
01.3. Nivell d'estudis	9
01.4. Persones ateses pels serveis socials	10
02. CAP A UN NOU MODEL DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC DE PROXIMITAT	12
02.1. De l'homogeneïtat a l'heterogeneïtat	12
02.2. Una economia plural de proximitat	13
02.3. Una economia al servei de les persones	14
02.4. Distància entre ciutadania i servei públic	15
02.5. Tres nivells d'intervenció per al reequilibri territorial	16
03. OBJECTIUS	18
04. NOVES MESURES	19
04.1. Plans de desenvolupament econòmic (PDE) de districte	19
04.2. Nous instruments de finançament	21
04.3. Equips tècnics de proximitat	23
04.4. Nous serveis o programes de proximitat	24
05. NOU MODEL DE GOVERNANÇA	32
05.1. Grups motor	33
05.2. Espais de coproducció o cocreació	33
05.3. Espais de rendició de comptes	33
06. CRONOGRAMA	34
07. PRESSUPOST	35
08. SEGUIMENT I AVALUACIÓ	36
08.1. Objectius del seguiment	36
08.2. Indicadors de seguiment i avaluació	36
08.3. Sistemes de seguiment i avaluació de mesures destacades	39

01. El context: les desigualtats socioeconòmiques en els districtes i barris de Barcelona

El desenvolupament econòmic a Barcelona es distribueix de manera desigual entre els 10 districtes i els 73 barris que configuren el seu territori. Si prenem una mostra d'indicadors de desenvolupament socioeconòmic, observem que la ciutat està dividida en dos grups de territoris; **un grup format pels sis districtes amb una renda *per capita* inferior a la mitjana que representa tres cinques parts de la població de la ciutat:** Nou Barris, Sant Andreu, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó, Ciutat Vella i Sant Martí; i **un altre format pels quatre districtes amb una renda *per capita* més alta amb el 38,2 % de residents de Barcelona** (Sarrià – Sant Gervasi, les Corts, l'Eixample i Gràcia). A més, si ens fixem en el nivell de barri, podem comprovar com els vint barris amb pitjors indicadors de desenvolupament es concentren en el primer grup de districtes, a l'interior dels quals els contrastos arriben a ser notables.

L'anàlisi de la distribució territorial de variables com la renda familiar disponible, l'atur, el nivell d'estudis o el percentatge de persones ateses pels serveis socials revela que els sis districtes esmentats abans tenen un nivell de renda més baix en termes relatius, estan afectats més intensament per la situació de la desocupació, presenten un nivell d'estudis inferior i tenen una proporció més gran de persones en risc social o d'exclusió, si els comparem amb el segon grup de districtes.

Els districtes amb menys nivell de renda —malgrat que representen el 61,8 % de la població global de la ciutat—, **disposen només del 45 % de la renda familiar disponible agregada de Barcelona. A més, concentren el 70 % de persones en situació d'atur, prop del 70 % de persones amb nivell d'estudis baixos i més del 70 % de persones ateses pels serveis socials.**

01.1. RENDA FAMILIAR DISPONIBLE

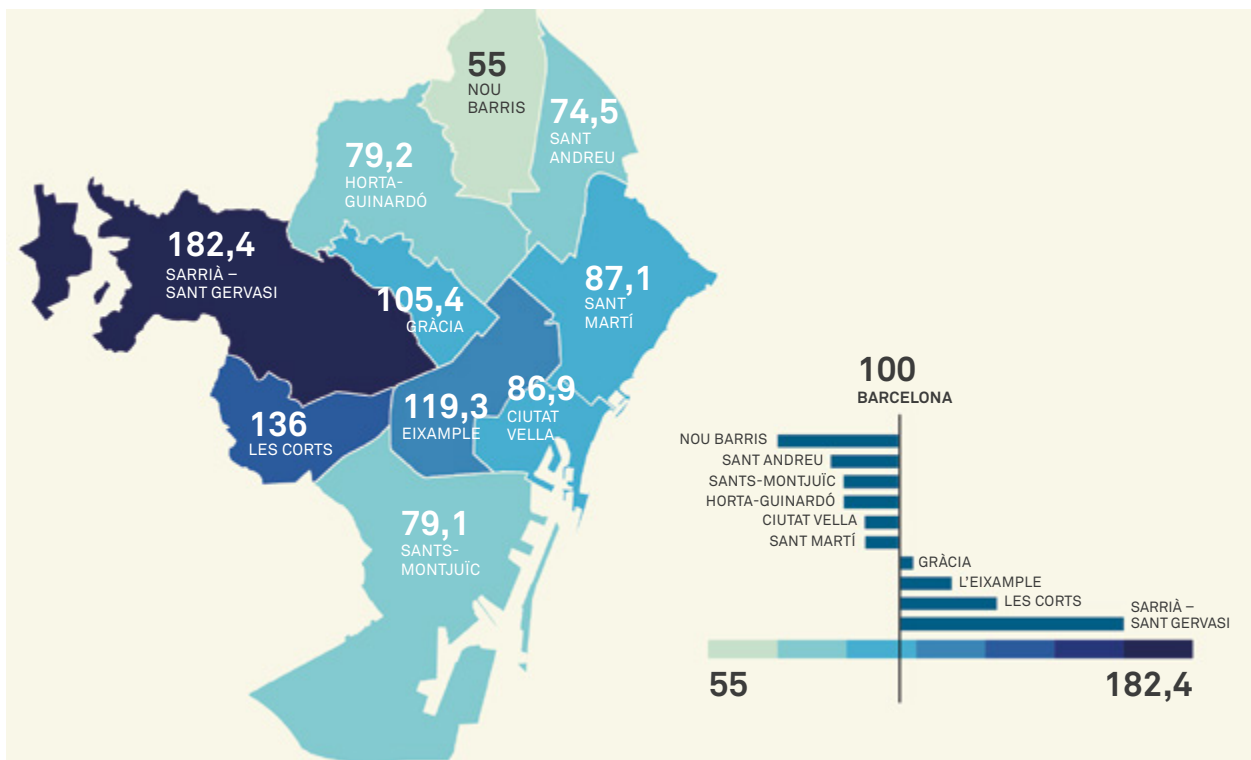
La renda familiar disponible *per capita* (RFD) de la ciutat s'estima en 20.757 euros de mitjana (2016). Una xifra que oscil·la entre els 37.852 euros de Sarrià – Sant Gervasi, el districte amb el valor més alt, i els 11.427 euros de Nou Barris, el districte amb el valor més baix. La renda del primer territori és gairebé el doble de la renda mitjana de la ciutat, mentre que la del segon és poc més de la meitat.

Taula 1. RFD *per capita* a Barcelona (€/any) i índex 2016

Districte	RFD <i>per capita</i> 2016 (€/any)	Índex RFD 2016 BCN = 100	Variació índex RFD 15/16 (p. p.)
Ciutat Vella	18.045	86,9	1,4
L'Eixample	24.767	119,3	3,5
Sants-Montjuïc	16.409	79,1	1,0
Les Corts	28.237	136,0	-2,3
Sarrià – Sant Gervasi	37.852	182,4	-5,6
Gràcia	21.875	105,4	-0,4
Horta-Guinardó	16.436	79,2	-0,4
Nou Barris	11.427	55,0	1,2
Sant Andreu	15.459	74,5	1,7
Sant Martí	18.077	87,1	0,6
Barcelona	20.757	100,0	100,0

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament d'acord amb dades del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona.

Figura 1. Índex de la renda familiar disponible per districtes a Barcelona. 2016 (Mitjana de Barcelona = 100)

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona d'acord amb dades del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona.

La distribució de la RFD entre territoris de la ciutat reflecteix un desequilibri entre els districtes que se situen per sota i per sobre de la renda mitjana (índex = 100). **Nou Barris, Sant Andreu, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó, Ciutat Vella i Sant Martí són, per ordre, els sis districtes amb ingressos familiars més baixos**, amb valors inferiors al de la mitjana. Per contra, el grup format per **Sarrià – Sant Gervasi, les Corts, l'Eixample i Gràcia** aplega els districtes amb nivells de renda més alts, amb valors que superen la mitjana de la ciutat.

Taula 2. Evolució de la distribució territorial de la renda familiar disponible a Barcelona per districtes. 2008-2016

Districte	Índex IRPF BCN = 100			Variació 08/11	Variació 11/16	Variació 08/16
	2008	2011	2016			
Ciutat Vella	71,1	76,4	86,9	5,3	10,5	15,8
L'Eixample	114,9	111,8	119,3	-3,1	7,5	4,4
Sants-Montjuïc	80,7	76,3	79,1	-4,4	2,8	-1,6
Les Corts	140,0	139,0	136,0	-1,0	-3,0	-4,0
Sarrià – Sant Gervasi	177,6	176,1	182,4	-1,5	6,3	4,8
Gràcia	103,2	104,9	105,4	1,7	0,5	2,2
Horta-Guinardó	86,7	79,1	79,2	-7,6	0,1	-7,5
Nou Barris	70,1	59,4	55,0	-10,7	-4,4	-15,1
Sant Andreu	82,5	73,0	74,5	-9,5	1,5	-8,0
Sant Martí	87,5	80,7	87,1	-6,8	6,4	-0,4
Barcelona	100,0	100,0	100,0	-	-	-

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona d'acord amb dades del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona. Distribució de la renda familiar disponible *per capita* a Barcelona, 2016.

La desigualtat de riquesa entre aquests dos grups de districtes no és conjuntural, i s'ha incrementat durant els anys de crisi econòmica. Si examinem les dades de l'inici de la crisi (2008), comprovarem que els membres dels grups de districtes amb més i menys renda són idèntics als del 2016. L'únic canvi destacable és ordinal i té lloc dins el grup de districtes menys rics, on Ciutat Vella escala tres posicions i Horta-Guinardó i Sant Andreu en perden una i dues, respectivament. A més, **les diferències de renda s'han incrementat: la distància entre el districte amb més renda (Sarrià – Sant Gervasi) i el que en té menys (Nou Barris) ha augmentat.** Entre el 2008 i el 2016, cinc dels sis districtes amb una RFD més baixa han empitjorat la seva renda en termes relatius, mentre que tres dels quatre amb una RFD més alta l'han millorada. Només les Corts i Ciutat Vella no segueixen les tendències del seu grup de districtes. Tanmateix, el 2016 es revela una interrupció del creixement de les desigualtats (mesurades com a distància entre els extrems) ja detectada el 2015 i que ha tingut continuïtat el 2016.

Taula 3. Ordenació dels districtes segons l'índex de renda familiar disponible *per capita* als districtes de Barcelona, 2008–2016. Índex RFD = 100

Districte	2008		2016	Districte
Sarrià – Sant Gervasi	177,6		182,4	Sarrià – Sant Gervasi
Les Corts	140,0		136,0	Les Corts
L'Eixample	114,9		119,3	L'Eixample
Gràcia	103,2		105,4	Gràcia
Barcelona	100		100	Barcelona
Sant Martí	87,5		87,1	Sant Martí
Horta-Guinardó	86,7		86,9	Ciutat Vella
Sant Andreu	82,5		79,2	Horta-Guinardó
Sants-Montjuïc	80,7		79,1	Sants-Montjuïc
Ciutat Vella	71,1		74,5	Sant Andreu
Nou Barris	70,1		55,0	Nou Barris

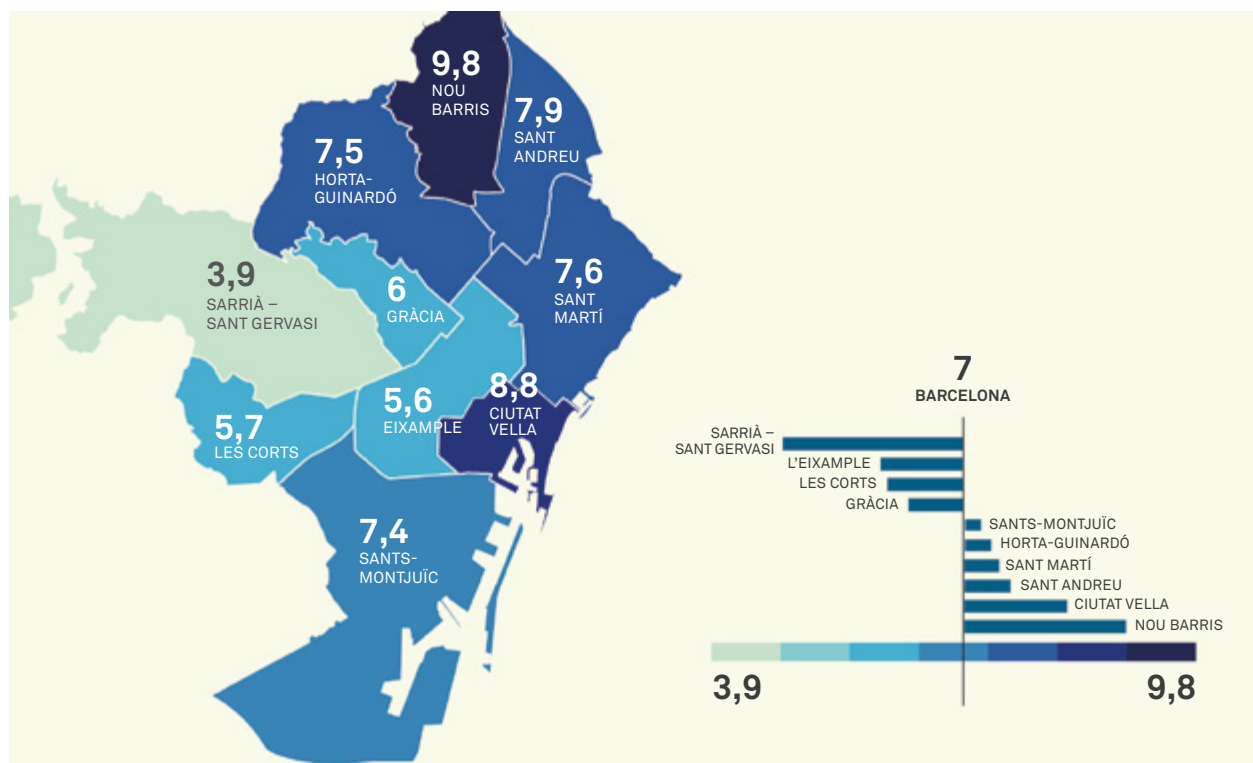
Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona d'acord amb dades del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona.

01.2. ATUR REGISTRAT

El percentatge mitjà de persones en situació de desocupació sobre el total de la població d'entre 16 i 64 anys és, a Barcelona, d'un 7% el març del 2018. La distribució de l'atur constitueix un indicador de desenvolupament econòmic (o de manca de desenvolupament) dels diferents districtes de la ciutat. La intensitat del fenomen de la desocupació afecta en sentit contrari el de la RFD: **els sis districtes amb menys renda són els que presenten indicadors d'atur superiors a la mitjana** (per aquest ordre, Nou Barris, Ciutat Vella, Sant Andreu, Sant Martí, Horta-Guinardó i Sants-Montjuïc); per contra, **els quatre districtes amb més renda són els que registren nivells d'atur més baixos** (Sarrià – Sant Gervasi, l'Eixample, les Corts i Gràcia). Nou Barris, el districte amb més atur, presenta una taxa de persones aturades sobre el total de persones en edat de treballar 2,5 vegades superior a la de Sarrià – Sant Gervasi, el territori amb menys desocupació de la ciutat.

Els sis districtes amb menys renda concentren el 71,5% de persones sense feina de la ciutat.

Si fem una llista dels districtes en funció del nombre absolut de persones en situació d'atur de què disposem, constatem que els districtes amb menys renda ocupen cinc dels sis primers llocs.

Figura 2. Atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys per districtes (%). Març del 2018

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona d'acord amb dades del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona.

Taula 4. Atur registrat per districtes. Març del 2018

Districte	Atur registrat el març del 2018	Pes s/ BCN (%)	Variació interanual (%)
Ciutat Vella	6.709	9,04	-3,0
L'Eixample	9.834	13,25	-1,6
Sants-Montjuïc	9.020	12,15	1,1
Les Corts	2.854	3,84	0,6
Sarrià – Sant Gervasi	3.556	4,79	-6,5
Gràcia	4.809	6,48	-6,9
Horta-Guinardó	8.005	10,78	-7,9
Nou Barris	10.242	13,80	-6,1
Sant Andreu	7.417	9,99	-8,5
Sant Martí	11.785	15,88	-8,0
Barcelona	74.239*	100	-6,9

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona d'acord amb dades del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona.

* En el total d'atur registrat per a març del 2018 a la ciutat de Barcelona, es comptabilitzen nou persones que no contesten.

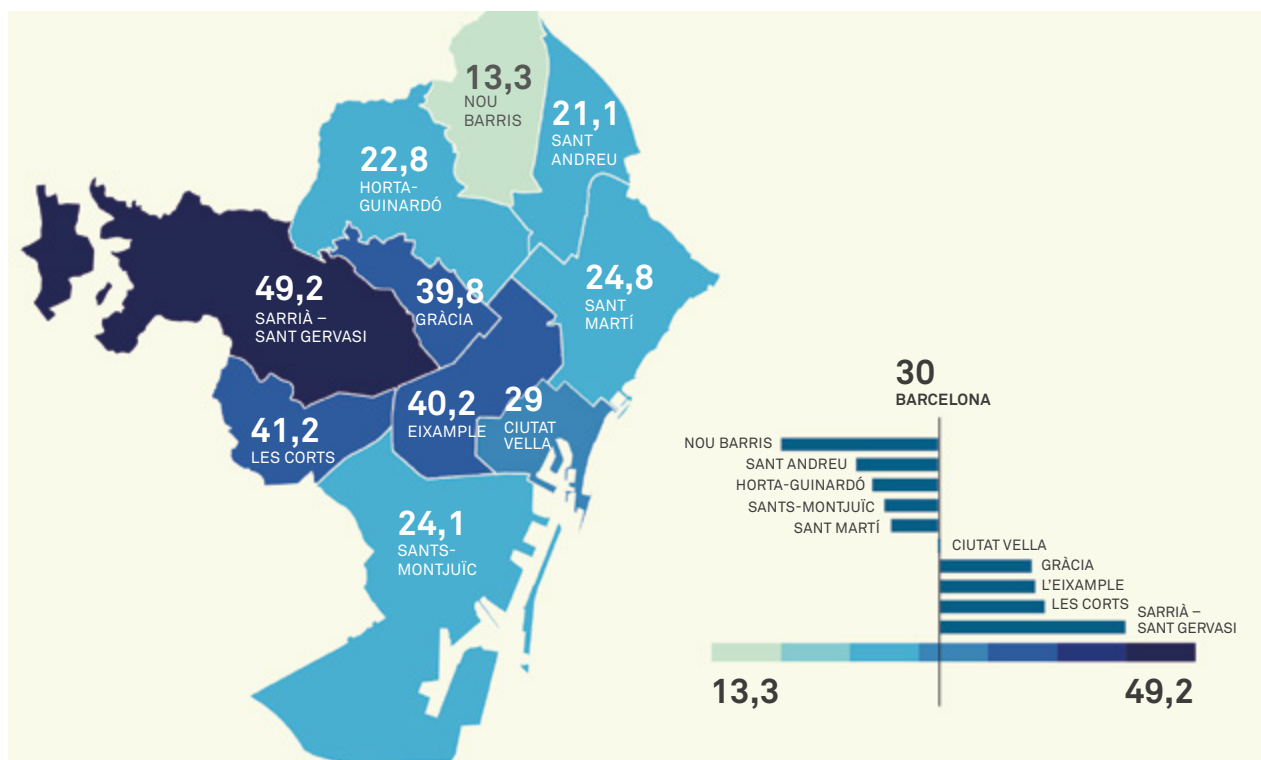
01.3. NIVELL D'ESTUDIS

La distribució territorial del nivell d'estudis també mostra un contrast entre els districtes amb més i menys renda. És així com Sarrià – Sant Gervasi, les Corts, l'Eixample i Gràcia registren un percentatge de persones amb estudis universitaris o cicles formatius de grau superior (CFGS) que oscil·la entre el 49,2 i el 39,8% de la població del districte (entre deu i vint punts per sobre de la mitjana de la ciutat). En canvi, **Nou Barris, Sant Andreu, Horta-Guinardó, Sants-Montjuïc, Sant Martí i Ciutat Vella s'ubiquen per sota la mitjana**, amb percentatges que varien entre el 13,3 i el 29%. Comparant els extrems, el nivell d'estudis de Sarrià – Sant Gervasi (49,2%) és 3,7 vegades superior al de Nou Barris (13,3%).

En analitzar la proporció de persones que no tenen estudis universitaris o CFGS, s'observa la tendència contrària: els residents als districtes amb menys renda tenen un grau de qualificació més baix, i els residents als districtes amb més renda el tenen més alt. **Prop del 70% de la població amb nivell d'estudis inferiors a CFGS viu als districtes menys desenvolupats.** Cinc d'aquests districtes (llevat de Ciutat Vella) figuren entre els sis que tenen més persones amb nivell formatiu de cicle formatiu de grau mitjà o inferior.

El perfil de resident més habitual als districtes de rendes baixes és el d'una persona que ha completat els estudis obligatoris (45% del total). En els altres quatre districtes, en canvi, aquest perfil és sensiblement menys freqüent que el d'una persona que ha acabat un CFGS o un grau universitari: prop del 30% del veïnat només ha completat l'etapa educativa obligatòria, mentre que al voltant del 40% té estudis superiors.

Figura 3. Població amb estudis universitaris o CFGS (% s/ total de districte). 2016

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona d'acord amb dades del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona.

Taula 5. Població per districte i nivell d'estudis. Percentatges totals per districtes. 2016

Districte	Població	No universitari o CFGS	Pes no universitari o CFGS s/districte	Pes no universitari o CFGS s/Barcelona
Ciutat Vella	89.056	62.004	69,6 %	6,5 %
L'Eixample	233.570	136.732	58,5 %	14,3 %
Sants-Montjuïc	158.562	117.961	74,4 %	12,3 %
Les Corts	70.848	40.676	57,4 %	4,3 %
Sarrià – Sant Gervasi	123.087	60.125	48,8 %	6,3 %
Gràcia	105.578	62.321	59,0 %	6,5 %
Horta-Guinardó	145.604	110.197	75,7 %	11,5 %
Nou Barris	141.935	120.595	85,0 %	12,6 %
Sant Andreu	125.710	97.222	77,3 %	10,2 %
Sant Martí	200.454	147.777	73,7 %	15,5 %
Barcelona	1.394.404	955.610	68,5 %	100 %

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona d'acord amb dades del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona.

01.4. PERSONES ATESES PELS SERVEIS SOCIALS

La distribució de persones en situació de risc d'exclusió social per districtes segueix un patró similar al de les variables anteriors. **Més d'un 70% de les persones ateses pels serveis socials són veïnes dels districtes amb rendes inferiors a la mitjana.** Cinc d'aquests districtes ocupen un lloc entre els sis territoris amb més població en situació de risc social o exclusió.

Els sis territoris amb menys RFD presenten percentatges d'atesos pels serveis socials municipals superiors o molt propers a la mitjana de la ciutat (per ordre, Ciutat Vella, Nou Barris, Horta-Guinardó, Sants-Montjuïc, Sant Martí i Sant Andreu). En contraposició, els quatre amb més RFD registren valors netament inferiors a la mitjana (Sarrià – Sant Gervasi, les Corts, l'Eixample i Gràcia). En el primer grup de districtes, el percentatge de persones ateses pels serveis socials se situa entre un 4,7 i un 8,7 %, per bé que en el segon les proporcions oscil·len entre l'1,5 i el 4,6 %. En relació amb les dades del 2015 s'observa una lleugera disminució de les persones ateses pels serveis socials, reduccions que han estat més notables en els districtes amb RFD més elevades (Sarrià – Sant Gervasi i l'Eixample) amb l'excepció de les Corts, que ha registrat un lleu increment, juntament amb Horta-Guinardó, aquest darrer pertanyent al grup de districtes amb menys RFD.

Taula 6. Persones ateses pels serveis socials. Percentatge 2016 i sobre el total de persones ateses a la ciutat

Districte	Població atesa pels serveis socials (2016)	% persones ateses pels serveis socials (2016)	Variació interanual: 2015/2016	% s/Barcelona
Ciutat Vella	8.721	8,7 %	0,0 %	11 %
L'Eixample	10.123	3,8 %	-0,4 %	13 %
Sants-Montjuïc	9.861	5,4 %	-0,2 %	13 %
Les Corts	2.890	3,5 %	0,2 %	4 %
Sarrià – Sant Gervasi	2.255	1,5 %	-0,8 %	3 %
Gràcia	5.518	4,6 %	-0,1 %	7 %
Horta-Guinardó	9.204	5,5 %	0,1 %	12 %
Nou Barris	11.523	7,0 %	-0,2 %	15 %
Sant Andreu	6.860	4,7 %	-0,2 %	9 %
Sant Martí	11.073	4,7 %	-0,3 %	14 %
Barcelona	78.028	4,8 %	-0,3 %	100 %

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona d'acord amb dades del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona.

A la taula 7 es resumeixen els principals indicadors socioeconòmics per districtes. Com s'ha vist en paràgrafs anteriors, el nivell de renda familiar disponible i nivell d'estudis és inversament proporcional al pes de l'atur i persones ateses als serveis socials. Així, quan més alta és la RFD més alt és el nivell d'estudis i més baix el pes de l'atur i el percentatge de persones ateses pels serveis socials als districtes i barris.

Taula 7. Resum d'indicadors socioeconòmics per districtes

Districte	RFD (2016)	Pes atur (16-64) (març del 2018)	% persones ateses pels serveis socials (2016)	% estudis universitaris o CFGS (2016)
Ciutat Vella	86,9	8,8	8,7 %	29,0 %
L'Eixample	119,3	5,6	3,8 %	40,2 %
Sants-Montjuïc	79,1	7,4	5,4 %	24,1 %
Les Corts	136,0	5,7	3,5 %	41,2 %
Sarrià – Sant Gervasi	182,4	3,9	1,5 %	49,2 %
Gràcia	105,4	6,0	4,6 %	39,8 %
Horta-Guinardó	79,2	7,5	5,5 %	22,8 %
Nou Barris	55,0	9,8	7,0 %	13,3 %
Sant Andreu	74,5	7,9	4,7 %	21,1 %
Sant Martí	87,1	7,6	4,7 %	24,8 %
Barcelona	100,0	7,0	4,8 %	30,0 %

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona d'acord amb dades del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona.

Si baixem en l'àmbit territorial de barri, els barris que estan en una situació de desavantatge econòmic més gran se situen en els sis districtes amb una renda més baixa de la ciutat. Si analitzem les variables de RFD, el pes de l'atur sobre la població en edat de treballar, el nivell d'estudis i el percentatge de persones ateses pels serveis socials, trobem que els vint resultats més desfavorables es troben en barris d'aquests sis districtes, amb una excepció (en persones ateses pels serveis socials també entraria en aquest grup el barri del Coll, al districte de Gràcia).

02. Cap a un nou model de desenvolupament econòmic de proximitat

02.1. DE L'HOMOGENEÏTAT A L'HETEROGENEÏTAT

Les polítiques de promoció econòmica a Barcelona requereixen un abordatge no homogeni des del punt de vista territorial. L'heterogeneïtat dels territoris de la ciutat fa necessari substituir la visió de Barcelona entesa com un tot a l'hora de generar desenvolupament econòmic per una altra que tingui en compte les necessitats, així com les oportunitats existents a cadascun dels districtes i barris que la componen. Es requereix una nova perspectiva que reconegui que Barcelona és territorialment plural i diversa quant a la distribució dels seus actius econòmics, així com territorialment desigual pel que fa a la distribució de l'activitat econòmica, renda i ocupació.

L'**heterogeneïtat de Barcelona** es mostra en els seus indicadors socioeconòmics, que reflecteixen unes **condicions de vida desiguals a la ciutat**. Com s'ha mostrat, en districtes en els quals hi ha un nivell de renda més baix respecte a la mitjana de ciutat, hi ha també una taxa d'atur més alta, un percentatge més alt de persones ateses pels serveis socials i un percentatge més baix de persones amb estudis universitaris i CFGS.

Ara bé, l'**heterogeneïtat de la ciutat va més enllà de les desigualtats socioeconòmiques**, ja que Barcelona és també diversa quant a la distribució **d'actius per al desenvolupament econòmic**. Uns actius que, de vegades, són causa de desigualtats entre territoris (el patrimoni cultural d'interès turístic), però que, altres cops, configuren **oportunitats per generar activitat econòmica arrelada al territori**; com, per exemple, l'existència d'un teixit comunitari implicat, les ubicacions geogràfiques amb potencial (accés a Collserola, el Port, àrees en transformació urbanística); les zones amb una presència important de comerç associat, amb tradició cooperativista o amb un ampli teixit d'entitats d'economia social i solidària; àrees amb equipaments o espais no utilitzats i que estan disponibles per desplegar accions de promoció econòmica; els barris amb polígons industrials o amb associacions empresarials sensibilitzades amb la millora de l'entorn, entre d'altres exemples.

Barcelona Activa, com a empresa municipal que té la missió d'impulsar la política econòmica i el desenvolupament local, està liderant un canvi de paradigma en la matèria i proposa un **nou model de desenvolupament econòmic en clau de proximitat**.

Un nou model nascut per afegir una tercera finalitat a les polítiques de promoció econòmica a la ciutat. A l'objectiu d'atreure inversions i talent, d'una banda, i de promoure la internacionalització, de l'altra, se n'hi afegeix un tercer: **generar desenvolupament econòmic "autocentrat"**, això és, basat en actius endògens existents a la ciutat i liderat per actors socioeconòmics dels seus territoris, a partir de l'establiment de dinàmiques relacionals entre ells.

Aquest nou model posa l'accent en les necessitats i en les oportunitats des d'una perspectiva territorial, tenint molt en compte les potencialitats dels barris i districtes que componen la ciutat i, per tant, fent palesa la seva diversitat i la distribució desigual dels actius econòmics, renda i ocupació.

02.2. UNA ECONOMIA PLURAL DE PROXIMITAT

El desenvolupament local, com a política pública, ha ampliat l'enfocament proposat pel paradigma clàssic en economia, que limita la seva funció a la resolució de necessitats a partir de l'assignació de recursos escassos, regida per la regla de l'oferta i la demanda i guiada per l'incentiu del benefici.

El nou model de desenvolupament local de proximitat es fonamenta en l'economia plural perquè, a més del paradigma tradicional, **incorpora un nou paradigma econòmic**: el de l'economia social i solidària.

L'economia plural es desenvolupa sota formes convencionals (per exemple, empreses mercantils) o no convencionals (per exemple, cooperatives, empreses i entitats d'economia social, economia comunitària, economia col·laborativa) i presenta objectius diversos: generació de rendes/beneficis, creació de benestar i desenvolupament, transformació de les relacions socioeconòmiques, entre d'altres. Un paradigma que parteix del principi segons el qual l'economia productiva no seria possible si no descansés sobre dues capes addicionals: l'economia reproductiva i els ecosistemes naturals.

L'activitat econòmica en districtes i barris ha de ser **compatible i respectuosa** amb altres activitats humanes (socials, culturals, cíviques) o necessitats dels veïnats (habitatge, ús de l'espai públic), com a via per integrar-se com un element constructiu i enriquidor del territori.

Generar una economia equilibrada, que eviti produir externalitats negatives com la gentrificació, la pèrdua de diversitat comercial o l'increment dels preus d'accés a un local comercial, constitueix un element troncal d'aquest nou model.

En definitiva, es tracta de promoure **economia en clau de proximitat**: un nou tipus d'activitat econòmica que té un impacte positiu sobre barris i districtes, ja sigui perquè contribueix a resoldre necessitats de cada territori (genera benestar a nivell micro, perceptible pels seus residents), perquè aprofita els seus actius (valora el capital endogen que genera identitat) o perquè neix del lideratge de persones o actors econòmics implicats en el desenvolupament del territori (lideratge comunitari).

02.3. UNA ECONOMIA AL SERVEI DE LES PERSONES

El nou model de desenvolupament econòmic de proximitat situa **al centre els veïns i veïnes**, en tant que l'activitat econòmica té un impacte directe en la vida de les persones i en el seu entorn. El grau de dinamisme econòmic d'aquest entorn i les bases sobre les quals es construeix aquest dinamisme influeixen decisivament en el seu desenvolupament personal, en la generació de riquesa, en la reducció de les desigualtats i en la garantia d'oportunitats. Un model que, de manera específica, s'adreça a nous col·lectius i incorpora nous actors socioeconòmics implicats en el desenvolupament del territori.

Les prioritats del nou model de desenvolupament passen per:

- Intensificar l'atenció a persones en situació d'atur de llarga durada, especialment les de baix nivell d'estudis, i que difícilment recorren a serveis municipals.
- Abordar la situació de persones que treballen en condicions laborals precàries, sovint no incloses en les polítiques de desenvolupament local.
- Eixamplar les capacitats/potencialitats dels comerços, els serveis de proximitat i, en general, les empreses amb valor afegit per al territori, destacant els seus avantatges comparatius i reconeixent el seu paper en la generació de convivència i cohesió territorial.
- Reforçar i crear empreses i entitats d'economia social i solidària, agents essencials en el desenvolupament de noves formes i pràctiques econòmiques.
- I, en general, impulsar totes aquelles entitats que duen a terme accions d'estímul de l'ocupació o de promoció econòmica territorial.

Aquestes prioritats volen incorporar tots els actors socioeconòmics implicats en el desenvolupament de districtes i barris de la ciutat. Agents econòmics i socials —ja siguin públics, privats o comunitaris— passen a ser també destinataris d'aquest model que els valora i els enforteix, reconeixent-los com a fonts de creació de desenvolupament econòmic.

Parlem d'actors com els següents:

- Entitats i plataformes veïnals.
- Associacions, fundacions i, en general, entitats implicades en el desenvolupament del territori.
- Entitats, taules o xarxes que impulsen l'ocupació als barris.
- Entitats i grups d'economia social i solidària.
- Entitats de comerç associat.
- Entitats empresarials de segon grau.
- Organitzacions sindicals.
- Operadors municipals: l'Administració territorial (districtes) i els operadors de promoció econòmica (Barcelona Activa, Direcció de Comerç, Direcció de Turisme i Esdeveniments, Direcció de Serveis d'Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum).

Generar economia de proximitat implica necessàriament **canviar el rol que tradicionalment ha tingut l'Administració municipal** en aquest àmbit. Passar d'un rol d'administració clàssic (provisió i descentralització), en què el sector públic actua com a proveïdor de serveis públics i descentralitza les seves polítiques de dalt a baix d'acord amb criteris de simetria i uniformitat, a un altre rol on l'Administració actua també com a facilitadora de processos d'altres actors i adapta la seva intervenció segons les necessitats i potencialitats d'uns territoris que entén de naturalesa heterogènia (**facilitació i adaptació al territori**), generant processos de coproducció amb els agents implicats.

02.4. DISTÀNCIA ENTRE CIUTADANIA I SERVEI PÚBLIC

El desenvolupament de proximitat que proposa Barcelona Activa vol **minimitzar la distància entre la ciutadania i el servei públic**, seguint el camí que ja han recorregut altres polítiques públiques en els àmbits de la salut, la seguretat o els serveis socials.

L'apropament de les polítiques de desenvolupament local pretén **interpel·lar nous segments de població i nous actors socioeconòmics amb una oferta d'accions**, serveis i programes que s'adaptin a les seves necessitats i expectatives. Es pretén així **trencar amb possibles barreres originades per una triple distància del servei públic: física, metodològica i comunicativa**. I apostar per l'elaboració de polítiques conjuntament amb la ciutadania, a través de la codecisió i la cocreació.

1. Distància física

Es refereix a la manca de proximitat geogràfica de bona part dels serveis i programes respecte al lloc de residència o d'activitat principal de les persones i els actors socioeconòmics. La dinàmica de centralització de recursos de desenvolupament local a la ciutat durant anys té com a conseqüència l'increment de la distància en relació amb alguns territoris. Una llunyania que, de vegades, ha generat un sobrecost a col·lectius amb rendes baixes (haver d'agafar el transport públic per ser atesos) i, altres vegades, ha suposat un desincentiu per a l'òptim aprofitament del recurs (els comerços i serveis de proximitat no disposen de temps material per desplaçar-se lluny del seus establiments).

2. Distància metodològica

És la distància en relació amb dos elements principals: el tipus de lideratge públic que ha exercit tradicionalment l'Ajuntament en el desenvolupament local, i la manca d'adaptació a les diferents realitats dels territoris de la ciutat. Tot sovint, els recursos de promoció econòmica s'han desplegat sense tenir prou en compte l'heterogeneïtat dels territoris de la ciutat i de les persones que hi viuen. A més, el paper de l'Administració en el disseny de serveis d'ocupació, d'emprenedoria o d'empresa ha respost a un model clàssic en què la proposta dels serveis era una tasca exclusiva dels tècnics i tècniques municipals, sense la participació de la ciutadania o de tercers en la concreció de les polítiques.

3. Distància comunicativa

Fa referència al tipus de llenguatge tècnic i especialitzat que utilitza l'Administració i que sovint no ajuda al coneixement dels serveis proposats, o, fins i tot, genera barreres d'accés perquè el públic destinatari no se sent interpel·lat. En alguns casos, la utilització dels canals de comunicació digital, el disseny d'alguns equipaments públics o els missatges excessivament institucionals dificulten la comunicació directa i l'arribada de missatges a determinats col·lectius i/o territoris. Es fa necessari diversificar canals, millorar la segmentació i adaptar els missatges.

Així doncs, aquesta estratègia pretén fonamentalment reduir o minimitzar aquestes barreres o distàncies, generant una proximitat física, metodològica i comunicativa dels serveis de desenvolupament local desplegats per Barcelona Activa.

02.5. TRES NIVELLS D'INTERVENCIÓ PER AL REEQUILIBRI TERRITORIAL

Promoure activitat econòmica en clau de reequilibri territorial significa generar una economia que contribueixi a reduir la fractura de desigualtats socioeconòmiques entre territoris, en la mesura que sigui possible i d'acord amb les competències municipals.

Més enllà de generar un nou model de desenvolupament econòmic de proximitat, Barcelona Activa vol intervenir amb més intensitat als districtes i barris que estan en situació de desavantatge econòmic. Contribuir a la creació de progrés econòmic en aquestes zones és una condició necessària per disminuir la distància entre els territoris.

L'accés a recursos de desenvolupament local constitueix un dret de totes les persones i actors socioeconòmics de la ciutat. Tanmateix, i atès que la realitat socioeconòmica de Barcelona és diversa i desigual des d'un punt de vista territorial, l'Ajuntament vol garantir, més enllà de la universalitat de l'accés, un esforç específic per incrementar la presència d'aquests recursos als districtes i barris de la ciutat en situació de desavantatge econòmic.

Per aquest motiu, aquesta estratègia preveu tres nivells d'intervenció territorial, que responen a una triple escala (ciutat, districte, barri) amb una assignació variable d'instruments i recursos en funció de les necessitats de cada cas:

1. Primer nivell d'intervenció territorial: la ciutat en el seu conjunt

Els deu districtes de Barcelona delimiten el primer nivell d'intervenció en el foment d'un desenvolupament local en clau de proximitat. Els recursos i instruments de Barcelona Activa es despleguen als territoris en col·laboració amb l'estructura municipal dels districtes i dels agents socioeconòmics clau de cada zona geogràfica.

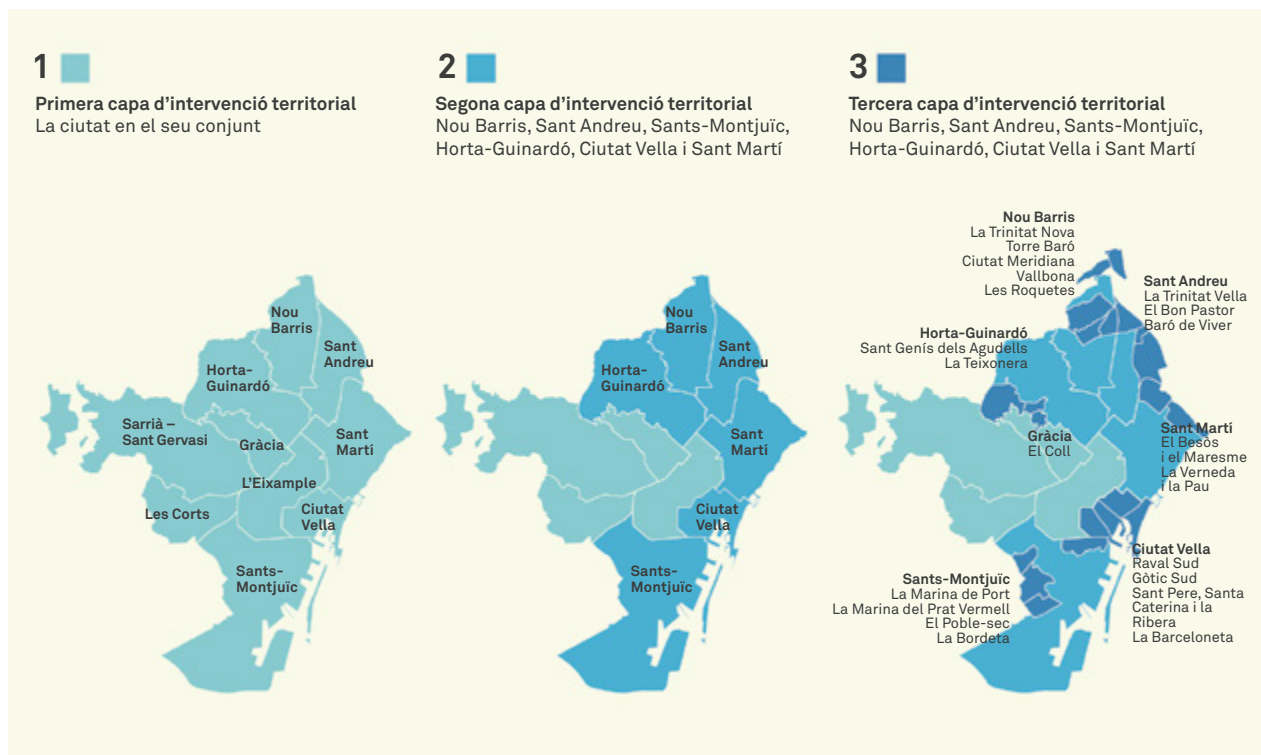
2. Segon nivell d'intervenció territorial: 6 districtes amb indicadors socioeconòmics per sota de la mitjana de la ciutat

Nou Barris, Sant Andreu, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó, Ciutat Vella i Sant Martí configuren el segon estrat d'intervenció, perquè són els districtes amb un grau de desenvolupament econòmic més baix (vegeu-ne detalls a l'apartat 01). Els recursos i instruments de Barcelona Activa es despleguen en aquests territoris amb més intensitat i per mitjà de plans de desenvolupament econòmic (vegeu-ne el detall a l'apartat 04.1), sempre en col·laboració amb l'estructura municipal dels districtes i dels actors socioeconòmics clau de cada zona geogràfica.

3. Tercer nivell d'intervenció territorial: 21 barris i subbarris de la ciutat

Ubicats pràcticament tots en els sis districtes del nivell 2, configuren la tercera capa d'intervenció. Es tracta d'uns territoris qualificats com a "especialment vulnerables" per dos programes de política pública: el Pla de barris, pla de xoc municipal per generar desenvolupament a 16 barris de Barcelona, i "Treball als barris", programa impulsat pel Servei d'Ocupació de Catalunya que, a Barcelona, intervé en 12 barris en situació de desavantatge. Els recursos i instruments de Barcelona Activa es despleguen en aquests territoris sumant recursos humans i econòmics procedents d'aquests dos programes i permeten posar en marxa actuacions més concretes i afinades a les necessitats de la unitat geogràfica barri.

Figura 4. Nivells d'intervenció

IDEES CLAU DEL NOU MODEL DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC

1. Promoure economia plural en clau de proximitat

- Que planteja activitat econòmica equilibrada: compatible i respectuosa amb altres activitats humanes o necessitats dels veïnats.
- Que contribueix a resoldre necessitats de cada territori: genera benestar a nivell micro, perceptible pels seus residents.
- Que aprofita i destaca els actius econòmics de districtes i barris.
- Que pot néixer del lideratge de persones o actors econòmics i comunitaris implicats en el desenvolupament del territori.
- Que té en compte i atén l'economia en la seva diversitat de formes, pràctiques i dimensions invisibles.

2. Promoure activitat econòmica en clau de reequilibri territorial

- Que contribueix a reduir la fractura de desigualtats socioeconòmiques entre territoris.
- Que intervé amb més intensitat en districtes i barris en situació de desavantatge per generar progrés socioeconòmic.

03. Objectius

Partint del context socioeconòmic de la ciutat, i amb la voluntat de posar en marxa un nou paradigma de desenvolupament local en clau de proximitat i reequilibri territorial per part de Barcelona Activa, a continuació s'exposen els principals objectius d'aquesta estratègia:

1. **Generar un marc coherent i coordinat d'intervenció en cada territori, tenint en compte els recursos preexistents i determinant noves intervencions a partir de la detecció de les necessitats i potencialitats socioeconòmiques.**
2. **Dissenyar i implantar nous projectes i noves iniciatives que dinamitzin l'economia dels districtes i barris i promoguin ocupació de qualitat, lluitant contra la precarietat.**
3. **Reconèixer i implicar els actors socioeconòmics dels territoris potenciant el treball en xarxa i la generació de sinergies publicoprivades-socials-comunitàries.**
4. **Fer els serveis de Barcelona Activa més propers, més integrals i més adaptats a les necessitats de les persones i dels diferents agents socioeconòmics en l'àmbit territorial.**
5. **Dotar els territoris dels recursos per desenvolupar programes i accions adients a les seves necessitats, dissenyats des del mateix territori.**

04. Noves mesures

Per assolir aquests objectius, Barcelona Activa ha posat en marxa un conjunt de noves mesures que responen al plantejament de treballar un desenvolupament econòmic plural en clau de proximitat i reequilibri territorial.

A continuació es detallen aquestes mesures.

04.1. PLANS DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC (PDE) DE DISTRICTE

Els PDE són un full de ruta amb una previsió de cinc anys, amb línies estratègiques i mesures en matèria de desenvolupament econòmic local per a la unitat geogràfica de districte. Serveixen per coordinar totes les polítiques socioeconòmiques del territori i donar-los coherència.

L'objectiu d'aquests plans és generar activitat econòmica equilibrada, sostenible i arrelada als territoris, que contribueixi a satisfer les necessitats dels seus veïns i veïnes, a partir de la concertació d'una estratègia amb els actors del mateix territori. Són instruments vius i en constant evolució, que volen aprofitar també les oportunitats que poden anar sorgint durant la seva execució.

Els destinataris finals dels PDE són, entre d'altres, i sense establir un ordre d'importància: els comerços i serveis de proximitat, les persones que volen desenvolupar iniciatives emprenedores d'economia convencional i l'economia social, els veïns i veïnes dels barris que estan en situació d'atur, les persones que treballen en condicions precàries, les empreses de proximitat o les entitats existents d'economia social i solidària.

Els PDE s'han posat en marxa als sis districtes de Barcelona amb indicadors socioeconòmics per sota de la mitjana. D'acord amb la diagnosi presentada en el primer apartat, aquesta eina de planificació s'ha començat a executar a Nou Barris, Sant Andreu, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó, Ciutat Vella i Sant Martí.

Cada PDE consta d'una desena de línies estratègiques i una quarantena de mesures que s'organitzen en els cinc àmbits de l'Eix 2 del Pla d'actuació municipal:

- a) Desenvolupament i economia de proximitat
- b) Economia cooperativa, social i solidària
- c) Un nou lideratge públic
- d) Ocupació de qualitat
- e) Turisme sostenible

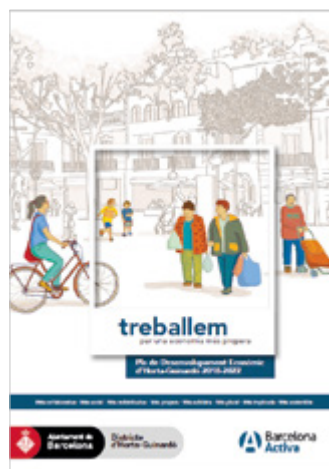
El pressupost anual de cada PDE oscil·la entre 1 i 2 milions d'euros. Es preveu una assignació pressupostària mínima provinent de Barcelona Activa i dels districtes, però també altres àrees municipals podran finançar l'execució d'algunes de les mesures previstes.

Cada PDE s'aprova mitjançant un procés de concertació amb districtes (equip tècnic i consellers i conselleres) i la resta d'actors rellevants en l'ecosistema socioeconòmic del territori: entitats socials de primer o segon grau, plans comunitaris, associacions de comerciants, xarxes d'ocupació, empreses, cooperatives, entre d'altres. El procés, que té uns quatre mesos de durada, no parteix de zero. S'emmarca en l'Eix 2 del Pla d'actuació municipal i s'alimenta de diagnòstics prèvies i de dades socioeconòmiques disponibles a escala de districte o de barri.

La metodologia d'elaboració de cada PDE s'adapta a les necessitats de cada territori, i consta d'un nombre variable de sessions de treball sectorials i territorials, entrevistes amb actors clau i una sessió de retorn. A les sessions de treball es comparteix un document proposta de línies estratègiques i mesures que s'enriqueixen, es modifiquen o s'eliminen a partir d'un debat d'unes dues hores de durada.

El resultat del desplegament d'aquesta estratègia preveu:

- 6 PDE aprovats i en funcionament per un període de cinc anys.
- 57 línies estratègiques i 259 mesures de desenvolupament local fixades conjuntament amb actors del territori.
- 6 espais de governança en temes de desenvolupament local amb la participació d'actors del territori.

RELACIÓ ENTRE PLANS DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC DE DISTRICTE I PLA DE BARRIS

Els **PDE** són fulls de ruta amb una previsió de cinc anys que pretenen coordinar totes les polítiques de promoció econòmica al territori i donar-los coherència. Se centren en la unitat geogràfica *districte* i, sobretot, en els sis que presenten pitjors indicadors socioeconòmics. El seu pressupost anual aproximat és de 9,25 milions d'euros.

El **Pla de barris** és un programa extraordinari per revertir les desigualtats a 16 barris dels 6 districtes esmentats, intervenint de manera més intensiva, a més de sobre l'àmbit de la promoció econòmica, en matèria de drets socials, educació i ecologia urbana. La seva durada és de 8 anys i el pressupost global és de 150 milions d'euros.

Els **16 barris de Pla de barris** són: el Besòs i el Maresme; el Bon Pastor i Baró de Viver; la Verneda i la Pau; la Trinitat Vella; les Roquetes; la Trinitat Nova; Zona Nord; Sant Genís dels Agudells i la Teixonera; la Marina; el Raval sud i el Gòtic sud.

Els PDE integren les accions de promoció econòmica contingudes en els diferents plans de barris, garantint la coherència dels diferents nivells d'intervenció. La seva execució es coordina en espais de governança als sis districtes, i es desplega d'acord amb un model d'execució concertat on participen els districtes, Foment de Ciutat i Barcelona Activa.

04.2. NOUS INSTRUMENTS DE FINANÇAMENT

Els recursos econòmics són clau per fer possible l'articulació de projectes que dinamitzin l'economia de proximitat als barris i districtes. Per aquest motiu, s'han posat en marxa dos nous instruments de finançament municipal que contribueixen a l'activació d'aquest tipus de projectes i que pretenen donar suport i reconeixement als actors socioeconòmics que els promouen. Partim de la hipòtesi que tots aquests actors també estan contribuint activament al desenvolupament local de la ciutat.

04.2.1. Programa per a l'impuls socioeconòmic del territori "Impulsem el que fas"

La finalitat d'aquest programa d'ajuts és donar suport econòmic a projectes nous o existents que busquen millorar la situació econòmica dels barris. A diferència d'altres convocatòries municipals, el percentatge finançat pot arribar fins al 80% del pressupost total del projecte, amb un màxim de 50.000 euros.

Els projectes finançats poden ser de diferents modalitats: emprenedoria i empresa als territoris, ocupació, economies comunitàries i innovació social, innovació social digital, turisme responsable i instal·lació d'activitat econòmica en plantes baixes.

"Impulsem el que fas", edició 2017.

"Impulsem el que fas", edició 2018.

De moment, s'ha fet una primera convocatòria "Impulsem el que fas" l'any 2017 (amb 99 projectes finançats per un total de 2,8 milions d'euros) i està prevista la segona edició el 2018 amb un crèdit de sortida d'1,6 milions d'euros.

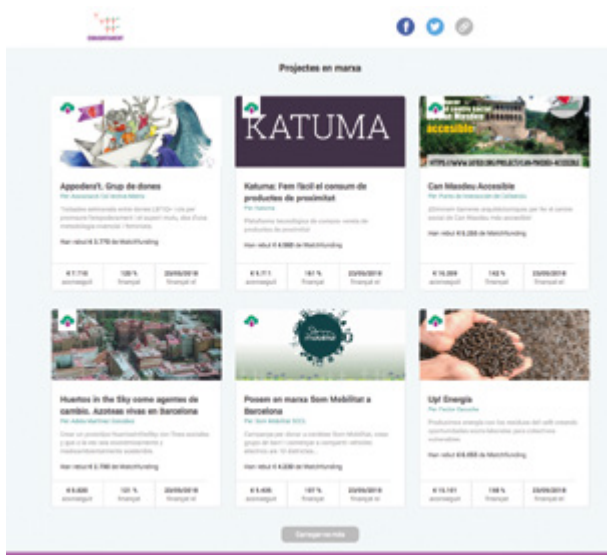

04.2.2. Projecte de finançament col·lectiu (*matchfunding*) "Conjuntament"

La finalitat d'aquest programa és donar suport a projectes socioeconòmics mitjançant una nova via que combina el finançament públic amb el finançament col·lectiu o *crowdfunding*. Per cada euro que aporta un tercer als projectes participants, l'Ajuntament iguala la quantitat fins a un màxim determinat per projecte.

Es tracta de la primera vegada que l'Ajuntament de Barcelona prova aquest nou mecanisme de finançament públic que aposta per donar suport a aquells projectes que venen prèviament avalats per una "comunitat" interessada a finançar-los. Així doncs, es garanteix la transparència i la corresponsabilitat en procés, perquè el primer i més important filtre el fa aquesta comunitat.

Concretament, la primera campanya de *matchfunding* "Conjuntament" té com a objectiu impulsar projectes socioeconòmics vinculats als territoris en l'àmbit social, educatiu, agroecològic, de consum, d'intercanvi de béns i serveis, mobilitat o cultura. Preveu en la seva primera edició un finançament públic de 96.000 euros per a un total de 22 projectes.

04.3. EQUIPS TÈCNICS DE PROXIMITAT

Disposar d'un equip tècnic qualificat per crear desenvolupament econòmic de proximitat és una condició imprescindible per poder desplegar les accions a mida necessàries com a resposta d'aquest apropament del servei públic als territoris.

Per assolir aquest objectiu, Barcelona Activa ha constituït nous equips de proximitat:

- **Una nova Direcció Operativa, amb un equip de tres responsables de projectes i districtes.**
- **Vuit tècnics i tècniques d'accions de desenvolupament econòmic de proximitat a districtes:** sis referents dels sis districtes amb menys dinamisme econòmic (Nou Barris, Sant Andreu, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó, Ciutat Vella i Sant Martí) i dos referents als quatre districtes restants (Gràcia, l'Eixample, les Corts i Sarrià – Sant Gervasi).

Tots ells han d'identificar les necessitats socioeconòmiques pròpies de cada districte, facilitar la cerca de les solucions a mida i participar dels espais de governança pertinents. A més, els sis tècnics de referència dels districtes amb PDE han de fer la coordinació i el seguiment d'aquests plans.

- **Cinc tècnics i tècniques d'accions de desenvolupament econòmic de proximitat a barris:** referents dels barris en situació d'especial vulnerabilitat socioeconòmica: Ciutat Meridiana – Torre Baró i les Roquetes, el Bon Pastor – Baró de Viver i la Trinitat Vella, el Besòs i el Maresme, Sant Pere, Santa Caterina la Ribera i Raval sud; el Poble-sec i la Marina.

04.4. NOUS SERVEIS O PROGRAMES DE PROXIMITAT

Com a resultat d'aquesta aproximació territorial i dins aquest marc de coproducció de respostes, l'estratègia preveu el desplegament d'un conjunt de noves accions impulsades per Barcelona Activa en forma de serveis o programes.

04.4.1. Punts de defensa dels drets laborals

Servei d'informació i assessorament laboral per a persones treballadores i/o ocupadores, amb l'objectiu de combatre la precarietat laboral, identificar casos de vulneració de drets i promoure un mercat de treball de qualitat.

El primer punt de defensa neix en el marc del PDE de Ciutat Vella l'octubre del 2017 com a resposta a les situacions de vulnerabilitat laboral identificades al districte. Des del seu inici, ja ha atès més de cent cinquanta consultes sobre acomiadaments, salaris, condicions laborals o reclamacions de quantitats.

El servei s'ofereix amb el suport i la col·laboració d'agents territorials com ara les xarxes laborals del Raval, del Gòtic i del Casc Antic, l'entitat Proa a la Mar (la Barceloneta) i les organitzacions sindicals CCOO i UGT. Inclou atenció personalitzada amb cita concertada prèviament, però també activitats grupals sobre la matèria.

Els materials divulgatius sobre els drets laborals estan en set idiomes diferents per donar resposta als diferents públics residents. També s'han elaborat materials específics per als sectors de l'oci nocturn, la restauració i el turisme.

Els següents punts de defensa de drets laborals es preveuen en el marc d'accions del PDE de Nou Barris (juny del 2018) i en el marc d'accions de Sants-Montjuïc (setembre del 2018).

04.4.2. Punts d'atenció a l'activitat econòmica de districte (PAE)

Servei d'informació, assessorament i acompanyament a les activitats econòmiques d'un territori, amb l'objectiu de promoure i impulsar més activitats econòmiques arrelades, sostenibles i de qualitat.

El primer punt d'atenció a l'activitat econòmica naixerà el juny del 2018 en el marc del PDE de Nou Barris, com a resposta a la necessitat de dinamitzar econòmicament el districte amb noves activitats emprenedores, suport a l'activitat comercial de proximitat, a les empreses del districte i a les noves iniciatives de l'economia social i solidària.

El servei, amb una clara vocació i orientació territorialitzada, preveu una feina de *front-office* en la seva ubicació física (a l'equipament de districte Nou Barris Activa, vegeu el punt 04.4.7), però també una feina de camp per identificar necessitats i acostar el servei a les persones usuàries.

Els destinataris seran residents o no residents del districte que vulguin iniciar o bé ja tinguin en marxa alguna activitat econòmica en el territori. A tots ells se'ls donarà informació a mida sobre l'oferta de programes i serveis disponibles a Barcelona Activa de suport a l'emprenedoria i a l'empresa, i se'ls facilitaran les derivacions pertinents. També se'ls oferirà un assessorament personalitzat, formacions a mida, activitats de *networking*, etc. Tot amb l'esperit de promoure l'activitat econòmica en aquest territori.

El segon punt d'atenció a l'activitat econòmica es preveu en el marc d'accions del PDE de Ciutat Vella, adaptant el servei a les particularitats d'aquest districte, a partir del segon semestre del 2018.

04.4.3. Formacions en impacte comunitari

Programes formatius per a la millora de l'ocupabilitat de col·lectius amb especials dificultats coproduïts amb el teixit sociocomunitari dels barris.

Més enllà de la capacitació tècnica en determinats oficis o perfils professionals, aquesta formació suposa, per la condició dels col·lectius participants i per la implicació de l'entorn comunitari dels territoris, una oportunitat per millorar la convivència i/o cohesió dels barris.

Són accions formatives sota la coordinació i estàndards de qualitat de Barcelona Activa, que s'organitzen amb els agents comunitaris d'acord amb la demanda/necessitat detectada al territori. Es tracta d'un nou enfocament de capacitació professional de persones que pateixen diferents situacions de risc sociolaboral.

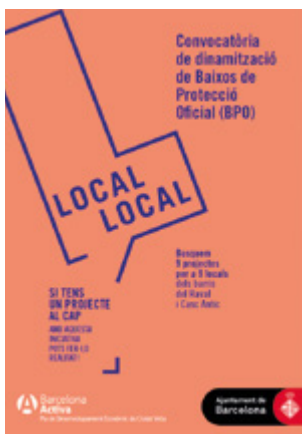
Fins ara, més de setanta persones han estat objecte d'aquest tipus de formació en matèries com ara costura, cuina, comunicació digital o neteja, a barris com les Roquetes, el Poble-sec, la Barceloneta o el Raval.

04.4.4. Programes de dinamització de locals buits en planta baixa

- **Local: Baixos de Protecció Oficial (Ciutat Vella)**

Programa de dinamització de locals buits de propietat municipal, per posar-los a disposició del comerç de proximitat i de l'activitat econòmica sostenible i plural. L'objectiu de l'acció és lluitar contra la gentrificació o el monocultiu econòmic, d'acord amb el que es recull al PDE de Ciutat Vella, en el qual s'emmarca el programa. La figura del "baix de protecció oficial" es crea per poder promoure uns usos econòmics i comunitaris d'interès ciutadà al districte.

En una primera convocatòria, s'han posat a disposició **nou locals dels barris del Raval i Casc Antic**. En aquests locals es podran desenvolupar activitats de venda de béns i serveis, així com de producció i investigació, en els següents àmbits prioritaris: treball de cures i serveis a les persones, intervencions comunitàries, comerç local de proximitat, consum responsable, projectes culturals, petita producció urbana, economia circular i coneixement i innovació. L'objectiu és prioritzar les necessitats dels veïns i veïnes, dels treballadors i treballadores, i cercar activitats que siguin compatibles amb la vida sostenible i quotidiana dels barris.

Els preus de lloguer estaran sempre per sota de la mitjana de mercat, i l'Ajuntament s'encarrega de les actuacions essencials perquè els espais puguin oferir les noves activitats.

Es treballa ja en una segona convocatòria amb **cinc locals més** i la previsió d'incorporar nous baixos dels edificis que pugui comprar el consistori o d'altres espais municipals que quedin disponibles. També es preveu poder portar aquesta fórmula a d'altres territoris de la ciutat, com, per exemple, el **districte de Gràcia**.

- **Dinamització de locals buits privats**

L'instrument financer "Impulsem el que fas" (vegeu el punt 04.2.1) preveu una modalitat **d'ajudes a la instal·lació de nova activitat econòmica en plantes baixes buides de barris afectats per la desertificació comercial o pels processos de gentrificació**.

El 2018, es repartiran **un total de 120.000 euros en ajudes de fins a 10.000 euros** per finançar, durant un any com a màxim, els lloguers d'aquestes activitats econòmiques proposades.

Els barris objecte d'aquesta acció són les Roquetes, Zona Nord (Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona), la Trinitat Nova, Baró de Viver, el Besòs i el Maresme, la Teixonera, el Guinardó, el Poble-sec, Horta, la Clota, el Raval, el Gòtic, la Barceloneta i Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera.

Les propostes han d'ajustar-se a alguna d'aquestes casuístiques: oferir un servei o producte inexistent al territori; oferir un servei o producte que, si bé té presència al territori, no pot satisfer el global de la demanda; satisfer les necessitats de les persones residents del territori, o desenvolupar activitat relacionada amb l'economia social i solidària.

- **Activació de locals buits privats a la Trinitat Nova (Nou Barris)**

Programa d'identificació de locals comercials buits al barri de la Trinitat Nova, en el marc del PDE de Nou Barris i de la seva línia de promoció del comerç de proximitat i de l'explotació dels cens d'activitats comercials.

La feina, duta a terme en col·laboració amb l'Associació del Comerç i les Empreses de Trinitat Nova, té com a objectiu final la dinamització econòmica del barri. Ofereix un inventari geolocalitzat dels locals buits disponibles, amb fotografies, plànol i aproximació de despeses per a la seva adequació.

Aquesta mesura es relaciona directament amb l'anterior i la complementa: convocatòria d'ajuts per a la instal·lació de nova activitat econòmica fins a 10.000 euros.

04.4.5. Programa "Comerç a punt"

Programa d'assessorament comercial personalitzat amb l'objectiu de promoure el comerç de proximitat en el marc dels plans de desenvolupament econòmic dels districtes.

Inclou dotze hores d'assessorament expert personalitzat per millorar els negocis participants. Es tracta d'un programa intensiu en servei i acompanyament que s'adapta cas a cas i treballa solucions realistes en la seva aplicació al comerç de proximitat.

L'assessorament, que es porta a terme directament dins l'establiment, pot tractar sobre l'estratègia del producte/servei ofert, la comercialització i el màrqueting, l'aparadorisme i el *product placement* (emplaçament de producte), la fidelització de clients, la gestió de compra i estocs, la gestió econòmica, les finances o l'ús de les noves tecnologies.

La primera edició s'ha portat a terme en 4 districtes: Nou Barris, Sant Andreu, Sants-Montjuïc i Ciutat Vella, amb 77 comerços assessorats i una valoració mitjana de 9,2 punts sobre 10 per part dels negocis assessorats. Es preveu que "Comerç a punt" atengui 120 comerços durant el 2018.

04.4.6. Servei d'atenció socioeconòmica a la comunitat pakistanesa i bengalí a Ciutat Vella

Servei de dinamització econòmica en llengües diverses per assessorar en matèria d'emprenedoria, empresa i ocupació les comunitats pakistaneses i bengalís dels barris del Raval sud i el Gòtic sud.

L'acció s'emmarca en el PDE de Ciutat Vella dins de la seva línia per promoure la diversitat comercial i, més concretament, millorar el coneixement sobre els comerços regentats per persones d'origen estranger i promoure la seva implicació en la vida comunitària.

El servei es va posar en marxa a partir d'un estudi previ sobre emprenedoria i comunitat pakistanesa i inclou la figura d'una dinamitzadora econòmica en llengües diverses que atén les demandes i problemàtiques de la comunitat, molt arrelada a Ciutat Vella, i alhora estableix contacte amb entitats i associacions vinculades que treballen al districte. Es tracta d'una resposta creada a mida de les necessitats d'un col·lectiu i territori, que també per barreres idiomàtiques no pot utilitzar els serveis generalistes que ofereix l'Administració local.

El servei, en marxa des del juliol del 2017, ha dut a terme més de tres-centes intervencions, com ara visita a comerços per oferir-los informació, derivacions a programes de Barcelona Activa, derivacions a altres serveis municipals, mediació i acompanyament, etc.

04.4.7. Serveis o espais d'intercooperació

- **Banc de recursos de Ciutat Vella**

Servei de mancomunació de recursos d'infraestructura i serveis al districte de Ciutat Vella amb l'objectiu que les entitats socials i culturals del territori en puguin fer ús en esdeveniments comunitaris o socioeducatius.

L'acció sorgeix en el marc del PDE de Ciutat Vella, dins de la seva línia d'accions de **promoció de l'estalvi de costos i la cooperació empresarial al districte**. El servei es porta a terme des de la xarxa Itaka, integrada per Impulsem SCCL, Colectic, AEI Raval i Fundació CO Joan Salvador Gavina, totes elles entitats del territori.

Amb aquest enfocament de la mancomunació es treballa la cultura de la col·laboració i el treball conjunt per cobrir les necessitats. Els agents del districte poden disposar en préstec de carpes, cadires, equips de so, projectors, i tot un seguit de materials, per organitzar els seus esdeveniments, i evitar així les despeses associades. Aquest nou servei implica també la contractació de joves del districte, encarregats de la gestió i el manteniment del material.

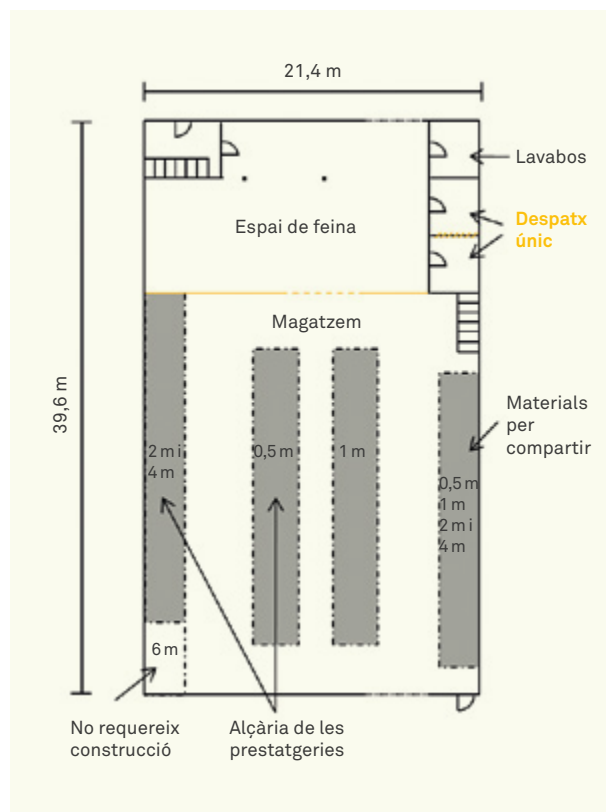
- **Nau Vila Besòs**

Projecte de **rehabilitació d'una nau industrial de 800 metres quadrats** en el polígon del Bon Pastor, que es convertirà en magatzem per a les entitats del districte de Sant Andreu. Aquesta actuació s'emmarca en el PDE del districte que preveu **dinamitzar les naus buides del polígon**.

L'objectiu és crear un espai amb usos socials, per dipositar-hi materials que es puguin intercanviar entre les entitats, així com també dur-hi a terme **feines de construcció i reparació**. Es preveu també la posada en marxa d'iniciatives col·laboratives en relació amb la utilització dels recursos i el desenvolupament de projectes comunitaris.

També **formacions** en els àmbits de les mateixes activitats que porten a terme les entitats participants i que puguin afavorir processos d'inserció laboral.

Actualment s'ha fet la identificació de **20 entitats que participaran de l'espai**, s'estan fent les obres de rehabilitació de la nau i es preveu que el projecte pugui estar ja en funcionament en el segon semestre del 2018.

04.4.8. NOUS ESPAIS SINGULARS PER AL DESENVOLUPAMENT DE PROXIMITAT

- **Nou Barris Activa: espai per a la promoció econòmica i l'ocupació**

Nou equipament municipal de 470 metres quadrats al districte de Nou Barris, destinat a oferir diferents serveis vinculats al desenvolupament econòmic d'aquest districte, d'acord amb el que preveu el seu PDE.

Aquest nou espai inclou acostar els recursos disponibles al veïnat del districte, a fi de minimitzar la distància física de la qual hem parlat en el plantejament d'aquesta estratègia de proximitat. També preveu ampliar la cobertura d'accions destinades a tots els agents socioeconòmics del districte: no parlem només de serveis o programes d'ocupació, sinó també d'enfortiment del teixit comercial, empresarial o empenedor del districte.

És per això que aquest nou equipament inclourà de partida, entre d'altra oferta que pugui anar encaixant amb les necessitats del territori, els serveis següents: espai per a la recerca de feina, servei d'orientació laboral, punt de defensa de drets laborals (vegeu el punt 04.4.1) i punt d'atenció a l'activitat econòmica (vegeu el punt 04.4.2).

Nou Barris Activa, nom del nou equipament situat al carrer de Vilalba dels Arcs, serà un nou espai en el qual destacarà l'estreta col·laboració amb les entitats veïnals del districte, com a principals públics d'aquests nous serveis de proximitat.

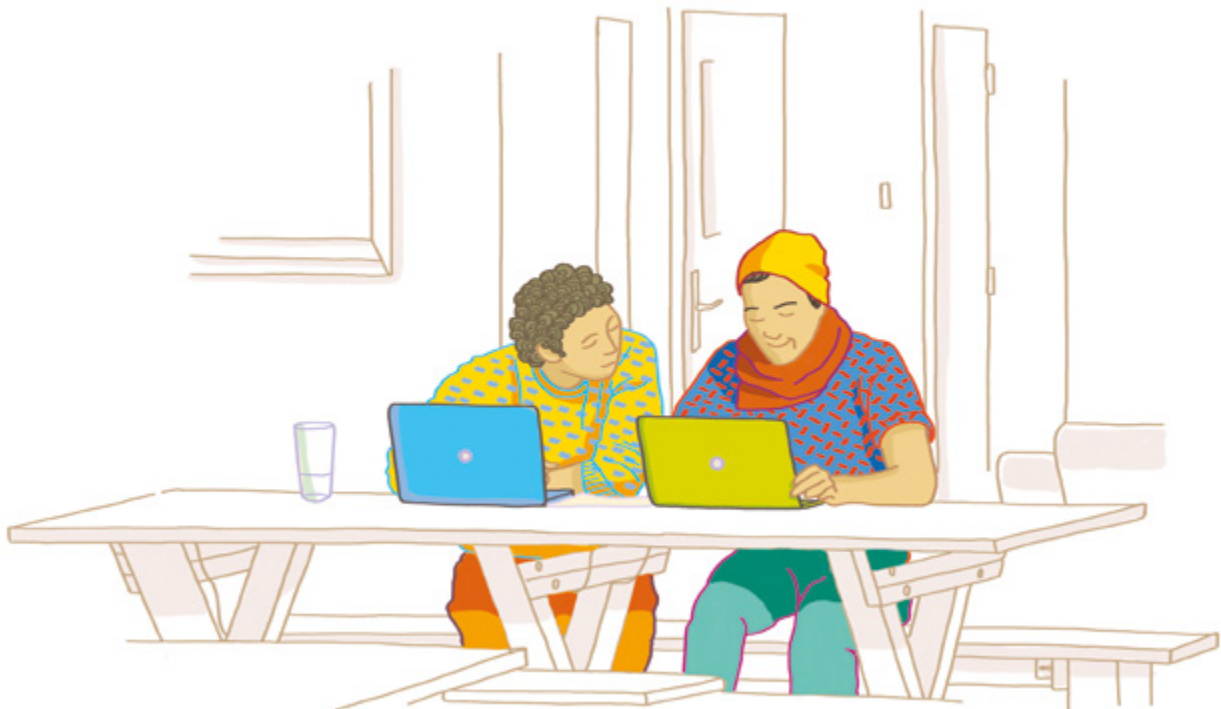
Actualment s'està acabant l'adequació de l'espai, i se n'espera l'obertura al públic el proper mes de juny del 2018. Nou Barris Activa pot servir com a exemple i pilot d'altres possibles espais que puguin desplaçar-se als territoris en un futur.

- **Espai de cotreball amb retorn al territori a Horta-Guinardó**

Nou equipament municipal de cotreball situat al barri de la Clota, que oferirà espai a preus assequibles per al desenvolupament d'activitats emprenedores amb retorn social al territori. La iniciativa s'emmarca en el PDE del districte d'Horta-Guinardó, vinculat a la seva línia d'impulsar i promoure activitat econòmica sostenible i de qualitat, així com de dinamitzar espais buits. En aquest cas es tracta de la recuperació de 360 metres quadrats actualment en desús, que s'habilitaran per poder-hi allotjar diferents activitats econòmiques que estiguin alineades amb les prioritats sectorials que defineix el mateix PDE del districte. Els emprenedors i emprenedores optaran als espais per concurrència competitiva, i podran beneficiar-se de preus competitius a canvi de contraprestacions a entitats o iniciatives territorials en forma de transferència de coneixements, formació o altres fórmules de col·laboració.

L'equipament preveu, a més d'espais d'oficines, una cuina professional equipada i espai per a tallers compartits i col·laboratius que poden albergar activitats artesanals, oficis, formació en robòtica i impressió 3D, reparació de bicicletes, disseny de moda, arts plàstiques, etc. Seran espais polivalents per oferir-hi també formació. En total donarà cabuda a d'entre 30 i 60 iniciatives.

Aquest any 2018 se'n duran a terme les obres d'adequació, i es preveu que l'espai estigui en funcionament a principis del 2019.

05. Nou model de governança

L'estratègia de proximitat defineix un nou model d'interaccions entre Administració i actors socioeconòmics del territori, del qual resulta un nou partenariat. Es configura un nou marc de relacions transversals i integrades en xarxa amb l'objectiu de generar aquest desenvolupament econòmic proper i adaptat a les necessitats.

Es tracta d'un model coproduït entre:

Aquest nou partenariat, de naturalesa publicoprivada-social-comunitària, significa:

- **Un nou rol de Barcelona Activa en relació amb el desenvolupament local del territori.** D'una banda, el lideratge ha de ser compartit, com a expressió d'un model que pretén combinar les fortaleces de l'estructura municipal, territorial i sectorial. De l'altra, aquest lideratge ha de ser més flexible: algunes vegades implicarà un rol d'empresa prestadora de serveis, d'altres vegades, de coproductora d'accions, i, altres cops, de coordinadora o facilitadora de projectes compartits.
- **El reconeixement i impuls del teixit comunitari:** les entitats que formen part de l'entorn comunitari dels barris i districtes tenen un paper important en el desenvolupament econòmic de proximitat: participen a dinamitzar l'ocupació, en la creació d'iniciatives d'economia social i solidària, autoocupació, desenvolupament comercial, entre d'altres. Un rol que cal reconèixer, remarcar i promoure a fi de generar activitat econòmica arrelada al territori i lligada a les necessitats dels seus veïns i veïnes.
- **La implicació dels agents econòmics:** és molt important comptar amb el teixit empresarial dels territoris i trobar fórmules per atreure el màxim nombre d'empreses involucrades en l'estratègia de desenvolupament econòmic de proximitat. Sobretot quan es tracta d'obrir noves possibilitats d'inserció per als veïns i veïnes en situació d'atur o de crear nova activitat econòmica.

El nou model de governança que proposa aquesta estratègia sistematitza els espais d'interacció entre Barcelona Activa i els actors socioeconòmics del territori. Espais que podien ja existir o bé s'han creat de nou i que tenen com a objectiu total o parcial la creació de desenvolupament econòmic de proximitat.

05.1. GRUPS MOTOR

Espai municipal de coordinació entre operadors municipals de desenvolupament local (Barcelona Activa, Direcció de Comerç, Direcció de Turisme i Esdeveniments, Direcció de Serveis d'Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum) i cadascun dels districtes de la ciutat. En aquest espai s'intercanvia informació sobre recursos disponibles o necessaris i es coordina l'acció dels diferents operadors, des d'una mirada de promoció del territori. Estan en marxa als deu districtes de la ciutat.

05.2. ESPAIS DE COPRODUCCIÓ O COCREACIÓ

Espais existents o de nova creació als sis districtes amb plans de desenvolupament econòmic. L'objectiu dels espais de coproducció és dissenyar i/o executar accions concretes que despleguin mesures contingudes als PDE. En aquest cas, la cooperació entre l'equip tècnic de desenvolupament de proximitat i els actors socioeconòmics que voluntàriament participen en aquest espai resulta en una iniciativa que, de manera concreta, incorpora coneixement de l'Administració i de les entitats del territori. Alguns exemples d'espais de coproducció són, per exemple, la Taula d'Ocupació de Sant Martí, la Taula d'Empreses de Sants-Montjuïc o l'Espai per al disseny del punt d'atenció a l'activitat econòmica de Ciutat Vella.

05.3. ESPAIS DE RENDICIÓ DE COMPTES

Espais existents o de nova creació als sis districtes amb plans de desenvolupament econòmic. En aquests espais, l'equip de cada districte i Barcelona Activa informen sobre l'evolució dels PDE, incentiven els participants a avaluar-ne els resultats i recullen el seu *feedback* i propostes. Exemples d'aquest tipus d'espai són la Reunió Plenària del PDE de Ciutat Vella, el Grup de Treball d'Ocupació i Promoció Econòmica de Nou Barris o el Consell de Comerç a Sant Andreu.

06. Cronograma

El desplegament de l'Estratègia de desenvolupament econòmic de proximitat de Barcelona Activa explicat detalladament es desenvoluparà en els propers anys 2018 i 2019.

A continuació es defineix la calendarització de les mesures descrites anteriorment, diferenciant els períodes de disseny i els períodes d'execució de cadascuna d'elles en aquests dos exercicis.

■ Període de disseny ■ Període d'execució

NOVES MESURES DE PROXIMITAT	2018				2019			
	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T
Plans de desenvolupament econòmic de districte								
Ciutat Vella	■	■	■	■	■	■	■	■
Nou Barris	■	■	■	■	■	■	■	■
Sant Andreu	■	■	■	■	■	■	■	■
Sants-Montjuïc	■	■	■	■	■	■	■	■
Horta-Guinardó	■	■	■	■	■	■	■	■
Sant Martí	■	■	■	■	■	■	■	■
Nous instruments de finançament								
"Impulsem el que fas" (programa d'ajuts)	■	■	■	■	■	■	■	■
"Conjuntament" (<i>matchfunding</i>)	■	■						
Equips tècnics de proximitat								
Punts de defensa de drets laborals								
Ciutat Vella	■	■	■	■	■	■	■	■
Nou Barris	■	■	■	■	■	■	■	■
Sants-Montjuïc	■	■	■	■	■	■	■	■
Punts d'atenció a l'activitat econòmica								
Nou Barris	■	■	■	■	■	■	■	■
Ciutat Vella	■	■	■	■	■	■	■	■
Formacions en impacte comunitari								
Programes de dinamització Buits								
"Local Local"	■	■	■	■	■	■	■	■
Modalitat 6, "Impulsem el que fas"	■	■	■	■	■	■	■	■
Activació de locals buits provats a la Trinitat Nova	■	■	■	■	■	■	■	■
"Comerç a punt"	■	■	■	■	■	■	■	■
Atenció socioeconòmica a la comunitat pakistanesa i bengali								
Serveis o espais per al desenvolupament de proximitat								
Banc de recursos de Ciutat Vella	■	■	■	■	■	■	■	■
Nau Vila Besòs	■	■	■	■	■	■	■	■
Nous espais per al desenvolupament de proximitat								
Nou Barris Activa	■	■	■	■	■	■	■	■
Espai de cotreball a Horta		■	■	■	■	■	■	■

07. Pressupost

El pressupost de l'estratègia comprèn quatre tipus de recursos que fan possible l'execució de les mesures establertes a l'apartat 04.

	2018	2019
1. Equip tècnic de proximitat	1	1
2. Instruments de finançament	1,6	1,6
3. Plans de desenvolupament econòmic	9,25	9,25
4. Nous recursos i serveis de proximitat	0,5	0,5
Total recursos	12,35*	12,35*

1. Equips tècnics de proximitat: inclou el finançament destinat a la creació d'un equip amb un encàrrec nou, lligat al desplegament d'accions de desenvolupament econòmic de proximitat als deu districtes de la ciutat.

2. Instruments de finançament: comprèn els recursos econòmics destinats a la convocatòria de subvencions "Impulsem el que fas" i al programa de finançament col·lectiu de *matchfunding* "Conjuntament". En el cas d'"Impulsem el que fas", s'imputa el cost de l'aportació municipal, que correspon com a màxim al 80% del cost total del projecte.

3. Plans de desenvolupament econòmic: abasta el cost global anual mínim dels sis PDE en marxa (Ciutat Vella, Nou Barris, Sant Andreu, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó i Sant Martí).

	2018	2019
Ciutat Vella	1	1
Horta-Guinardó	1,25	1,25
Sants-Montjuïc	1,5	1,5
Nou Barris	2	2
Sant Andreu	1,5	1,5
Sant Martí	2	2
Total recursos PDE	9,25*	9,25*

4. Nous recursos i serveis de proximitat: inclou el pressupost destinat a noves accions de desenvolupament al territori, com ara el programa "Comerç a prop" o els punts de defensa de drets laborals, entre d'altres.

* Quantitats en milions d'euros.

o8. Seguiment i avaluació

08.1. OBJECTIUS DEL SEGUIMENT

L'estratègia de desenvolupament econòmic de proximitat de Barcelona Activa és un instrument que recull i ordena les accions en matèria de desenvolupament econòmic dutes a terme per l'agència als territoris de la ciutat. Com s'ha vist, l'atenció als veïns i veïnes s'ha modulada en funció dels resultats de l'anàlisi de la situació socioeconòmica dels districtes i barris.

En la mateixa línia, es pretén fer un seguiment i una avaluació dels resultats de les diverses polítiques posades en marxa arran d'aquesta estratègia de territorialització. Conèixer l'impacte dels instruments i recursos posats a l'abast d'aquesta estratègia de desenvolupament econòmic de proximitat ens ha de permetre:

- Comparar resultats segons els territoris. L'objectiu és que aquests resultats siguin una eina de decisió per assolir els objectius preestablerts.
- Introduir nous conceptes i alternatives i comprovar la idoneïtat de les mesures desenvolupades per contribuir al reequilibri social i territorial.
- Facilitar la rendició de comptes de les accions dutes a terme i la possible introducció de canvis.
- Aconseguir més eficiència en la utilització dels recursos públics.
- Introduir més transparència en els processos de desenvolupament local.

08.2. OBJECTIUS DEL SEGUIMENT

Els indicadors de la present estratègia es componen en dos àmbits: activitat i impacte. Els indicadors d'activitat mesuren el grau d'assoliment dels objectius plantejats en el període 2018-19 per mitjà de les noves intervencions recollides a l'apartat 04. Els indicadors d'impacte, en canvi, pretenen capturar l'efecte d'aquestes mesures, així com del conjunt de l'activitat desenvolupada per Barcelona Activa en els diferents territoris.

08.2.1. Indicadors d'activitat de l'estratègia

Els indicadors que figuren a continuació permeten contrastar si les noves mesures de desenvolupament de proximitat s'han posat en marxa d'acord amb les previsions. Es tracta d'indicadors d'activitat, que permeten establir graus d'assoliment en funció de cada mesura, i d'acord amb uns objectius fixats per al període 2018-2019.

INDICADOR	OBJECTIU 2018-2019
Plans de desenvolupament econòmic de districte (PDE)	
Nombre de PDE aprovats i en execució	6 PDE en marxa als 6 districtes amb indicadors socioeconòmics per sota de la mitjana
Mesures en marxa dels PDE	90% de mesures en marxa en el conjunt dels PDE
Programa per a l'impuls socioeconòmic del territori "Impulsem el que fas"	
Edicions de la convocatòria d'ajuts	2a i 3a edicions de la convocatòria d'ajuts "Impulsem el que fas" iniciades (1a iniciada el 2017)
Actors socioeconòmics sol·licitants de l'ajut	800 actors socioeconòmics sol·licitants de l'ajut
Projectes finançats per la subvenció	100 projectes finançats
Pressupost	3,2 M€
Projecte de finançament col·lectiu (matchfunding) "Conjuntament"	
Projectes empresarials finançats	22 projectes finançats en els àmbits de l'emprenedoria social i l'economia procomuna. Previsió d'una altra edició el 2019
Finançament aixecat per als projectes	210 M€
Punts de defensa dels drets laborals	
Obertura de 3 punts de defensa dels drets laborals	3 punts de defensa dels drets laborals en marxa (Sants-Montjuïc, Nou Barris i Ciutat Vella)
Persones ateses (individualment i grupalment) en matèria de defensa de drets laborals als 3 punts d'atenció	1.200 persones ateses
Punts d'atenció a l'activitat econòmica dels districtes	
Obertura de 2 punts d'atenció a l'activitat econòmica del districte	2 punts d'atenció a l'activitat econòmica del districte (Nou Barris i Ciutat Vella) en funcionament
Projectes/iniciatives socioeconòmiques noves o consolidades assessorades.	100 projectes/iniciatives socioeconòmiques noves o consolidades assessorades.
Formacions en impacte comunitari	
Cursos de formació en impacte comunitari sorgits a demanda dels territoris	12 cursos de formació en impacte comunitari
Persones ateses en formacions d'impacte comunitari	140 persones ateses
Programes de dinamització de locals buits en planta baixa	
Posada en marxa d'un programa de dinamització de locals buits públics en planta baixa a Ciutat Vella	8 locals dinamitzats
Posada en funcionament d'un nou instrument de dinamització de locals buits privats	10 locals dinamitzats
Activació de locals buits a la Trinitat Nova	11 locals dinamitzats
Locals buits dinamitzats a través de les diverses accions desplegades	Any 2019: 30 locals buits dinamitzats
"Comerç a punt"	
Comerços de proximitat assessorats de manera personalitzada	120 comerços assessorats

INDICADOR	OBJECTIU 2018-2019
Servei d'atenció socioeconòmica a la comunitat pakistanesa i bengalí a Ciutat Vella	
Atencions a comerços de la comunitat pakistanesa i bengalí	400 atencions
Serveis o espais d'intercooperació	
Posada en marxa d'un banc de recursos a Ciutat Vella	En funcionament
Préstecs fets al banc de recursos d'infraestructures per a entitats de Ciutat Vella	200 préstecs de material fets
Posada en marxa de la Nau Vila Besòs	En funcionament
Entitats que dipositen materials a l'espai d'emmagatzematge de la Nau Vila Besòs	20 entitats
Nombre de metres quadrats destinats a l'emmagatzematge de materials	500 metres quadrats
Espai de cotreball amb retorn al territori (Horta-Guinardó)	
Iniciatives econòmiques allotjades	60 iniciatives econòmiques usuàries del <i>coworking</i>
Nou Barris Activa (mesura singular)	
Persones ateses en accions de millora de la seva ocupabilitat	1.200 persones ateses en accions de millora de la seva ocupabilitat
Persones ateses en matèria de defensa de drets laborals	240 persones ateses en matèria de defensa de drets laborals
Projectes/iniciatives socioeconòmiques noves o consolidades assessorades pel PAE	100 projectes/iniciatives socioeconòmiques noves o consolidades assessorades

08.2.2. Indicadors d'impacte territorial de l'estratègia

L'efecte de les mesures contingudes en la present estratègia, i en general del conjunt de l'activitat de promoció econòmica desenvolupada per Barcelona Activa en els diferents territoris, es recollirà a través d'un grup d'indicadors d'impacte. Aquests indicadors facilitaran el seguiment de la distribució dels efectes de l'estratègia sobre el conjunt de districtes. El seguiment de l'impacte territorial permetrà avaluar si l'estratègia aconsegueix els objectius fixats, i en particular verificar si la intensitat de les accions de desenvolupament econòmic és més gran en els sis districtes amb pitjors indicadors socioeconòmics.

Índex de cobertura de persones ateses en situació d'atur per districtes

Aquest indicador relaciona la xifra de persones sense feina ateses per serveis i programes de foment de l'ocupació de Barcelona Activa amb el nombre total de persones en situació d'atur a cada districte. L'índex de cobertura d'atur permetrà mesurar la intensitat de les accions de millora de l'ocupabilitat en els sis districtes amb pitjors indicadors socioeconòmics, i comparar-los amb la resta de districtes de la ciutat. Per aprofundir en l'anàlisi de l'índex de cobertura, a més de la xifra de persones en situació d'atur, es farà seguiment del tipus d'atenció rebuda per aquestes persones: orientació laboral, formació, programes integrals amb contractació o intermediació/mercat de treball. Quan això sigui possible, addicionalment, es comptabilitzaran les hores d'atenció ocupacional per persona i territori.

Distribució territorial de l'atenció a iniciatives econòmiques

Aquest indicador mesura, d'una banda, la quantitat de persones emprenedores ateses per Barcelona Activa, tant en el marc de l'emprenedoria convencional com de l'economia social i solidària, que resideixen a cada districte sobre el total de persones emprenedores ateses. De l'altra, la distribució territorial de l'atenció a iniciatives econòmiques recull el percentatge d'agents econòmics de cada districte atesos (empreses, cooperatives, associacions, empresariat individual). Aquest doble indicador permetrà contrastar si l'atenció a l'activitat econòmica creix en els districtes menys desenvolupats.

Distribució territorial de la despesa en promoció econòmica per districtes

Aquest indicador permetrà fer seguiment del pressupost executat per Barcelona Activa per a cadascun dels deu districtes. El càlcul es farà prorratejant el cost de les diferents línies d'activitat (ocupació, empresa, emprenedoria, formació, economia social i solidària i proximitat) segons el percentatge d'usuaris residents a cada districte per cadascuna de les línies.

08.3. SISTEMES DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE MESURES DESTACADES**08.3.1. Seguiment i avaluació dels plans de desenvolupament econòmic**

En el marc dels plans de desenvolupament econòmic desplegats als sis districtes amb indicadors socioeconòmics per sota de la mitjana de la ciutat —Ciutat Vella, Sants-Montjuïc, Nou Barris, Horta-Guinardó, Sant Andreu i Sant Martí—, s'ha establert un sistema de seguiment, avaluació i rendició de comptes sobre les mesures executades als PDE.

El seguiment ordinari d'aquestes mesures es duu a terme als grups motor, això és, als espais de coordinació entre operadors municipals de desenvolupament local existents a cada districte. És en aquests espais, de periodicitat quinzenal o mensual en funció de les necessitats a cada districte, on es monitora l'evolució de les accions concretes vinculades al PDE. Qüestions relacionades amb criteris de desplegament, amb el seguiment tècnic d'accions concretes o amb temes logístics (espais, horaris) són objecte de tractament de manera habitual en aquest espai.

D'altra banda, el seguiment global i més estratègic dels PDE es fa en els espais de rendició de comptes que els mateixos plans preveuen —i que no necessàriament són de nova creació. En aquests espais s'informa de l'evolució de les mesures dels PDE en dos moments clau: l'un, quan finalitza el primer semestre; l'altre, en acabar l'any. En aquests dos moments es presenta un informe que revisa l'activitat desenvolupada vinculada a cada mesura, i que calcula els percentatges d'execució i el percentatge global de mesures en marxa. Addicionalment, en l'informe anual, s'inclou una aproximació del pressupost executat a cada districte.

Els espais de rendició de comptes serveixen per informar del desenvolupament dels PDE, però també per recollir el *feedback* dels actors socioeconòmics i de la ciutadania que hi participa. La vocació d'aquests espais és generar un espai de diàleg que permeti incrementar l'eficàcia del pla: afegir al coneixement tècnic el coneixement ciutadà sobre les necessitats i les oportunitats existents al territori.

08.3.2. Seguiment i avaluació de la convocatòria d'ajuts "Impulsem el que fas"

La innovació que suposa "Impulsem el que fas" com a instrument de finançament per a la dinamització econòmica a barris, a districtes, s'estén també al seguiment dels projectes finançats. En aquest sentit, Barcelona Activa incorpora per primera vegada un sistema de seguiment i acompanyament de projectes de promoció econòmica subvencionats a través d'un ajut municipal. Un sistema de seguiment que presenta tres novetats:

1. **Un tècnic o tècnica de desenvolupament de proximitat per a cada projecte:** tots i cadascun dels projectes finançats disposen d'un tècnic de referència per formular consultes, aclarir dubtes o oferir instruments disponibles. Aquest acompanyament comporta:
 - a. Posar al servei de les entitats beneficiàries de l'ajut una línia de **comunicació directa amb una persona tècnica** per fer consultes, resoldre dubtes i tractar temes relacionats amb la gestió/justificació d'un ajut d'aquestes característiques.
 - b. Establir un sistema de seguiment per part de l'Administració d'aquests projectes finançats a través dels ajuts. Aquest sistema de seguiment preveu:
 - i. **Visites als projectes.** Una visita de la persona tècnica de referència al projecte els primers mesos d'aquest projecte per resoldre possibles dubtes *in situ* i saber com està funcionant.
 - ii. Un **informe** de visita on es recull informació de la implementació del projecte, de la gestió del pressupost, es revisen els recursos humans incorporats al projecte, etc.
2. **La demanda d'elaborar una memòria a la meitat del projecte.** A diferència de la convocatòria general de subvencions —que estableix l'obligació d'elaborar una memòria tècnica i econòmica de tipus justificatiu al final del projecte—, en aquest cas s'afegeix a aquest requisit una memòria —només tècnica— a meitat de projecte per revisar-ne el desenvolupament.
3. **Formació i intercanvi de coneixement.** Les entitats beneficiàries dels ajuts poden accedir a recursos formatius i compartir l'experiència relacionada amb el seu projecte amb d'altres. D'una banda, s'organitzen tallers formatius, especialment adreçats a entitats amb escassa experiència en la gestió de subvencions públiques, en temes d'utilitat pràctica com l'execució del pressupost o la justificació econòmica. De l'altra, al darrer trimestre de l'any, es programarà una jornada d'intercanvi entre projectes, amb l'objectiu d'incentivar la transmissió de coneixement i bones pràctiques entre les entitats beneficiàries de l'ajut.

